

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๔/๒๕๔๘

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพระคราเมืองขอให้สั่งยุบพระครามสยาม

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพระคราเมืองได้รับแจ้งจากพระครามสยามว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๘ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๘ มีมติดังนี้
 (๑) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพระครามสยาม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับแก้ไข) โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๖๗ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน “ข้อ ๖๗ พระครามสยามมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการสถาปนา ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ชนนี้ สมาชิกพระ จะช่วยกันดำเนรงรักษาพระ秩ให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่ที่ประชุมใหญ่ของ พระจะมีมติให้ยุบเลิกพระ หรือรวมกับพระอื่น โดยมีมติในที่ประชุมไม่น้อยกว่าสองในสาม” และ
 (๒) เห็นด้วยเป็นเอกฉันท์ให้ยุบเลิกพระครามสยาม เพื่อเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำกิจกรรมทางการเมือง ในลักษณะอื่นต่อไป และนายทะเบียนพระคราเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพระครามสยามดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๓ กรณีมีเหตุ ให้ยุบพระคราเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) นายทะเบียนพระคราเมืองจึงได้ยื่นคำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครามสยามตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องไว้พิจารณาแล้วส่งสำเนาคำร้องให้พระครามสยามชี้แจง ซึ่งหัวหน้า พระครามสยามมีหนังสือ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ ชี้แจงเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พระครามสยาม มีเจตนาสูญพระโดยสุจริต เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าปัจจุบันมีพระคราเมืองพระคลีกพระคน้อยจำนวนมาก แม้รัฐธรรมนูญจะให้สิทธิเสรีภาพในการตั้งพระคราเมืองอย่างเต็มที่ แต่พระคราเมืองจำนวนมาก ขาดคุณภาพในการสร้างสรรค์งานทางการเมือง ไม่เกิดประโยชน์กับการพัฒนาการเมืองไทย พระครามสยาม ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๘ สมาชิกพระเห็นว่า การทำกิจกรรมทางการเมืองให้มีคุณภาพนั้น ไม่จำเป็นต้องทำในรูปของพระคราเมืองก็ได้ และอาจทำได้ คล่องตัวกว่าด้วย รวมทั้งควรเสริมสร้างแนวคิดที่ดีในการทางการเมืองได้ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบ พระคราเมือง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครามสยามได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครามสยามตามที่พระครามสยามโดยที่ประชุมใหญ่มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพระครามสยามตามข้อบังคับพระครามสยาม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับแก้ไข) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔) ข้อ ๖๗ นั้น จึงเป็นกรณีที่ต้องเลิกพระครตามข้อบังคับพระครามสยาม กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพระครตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพระครามสยามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง ๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ